

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ในการที่ประเทศไทยจะเป็นประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในวันที่ 31 ธันวาคม ปี พ.ศ. 2558 นั้น ทางรัฐบาลได้เตรียมความพร้อมโดยการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อเป็นกลไกตามแนวชายแดน ในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ความพยายามในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและการขนส่งของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้นภาครัฐจึงได้มีการร่างกฎหมายเขตเศรษฐกิจชายแดน โดยวัตถุประสงค์สำคัญจะเป็นการใช้ประโยชน์พื้นที่ตามตะเข็บของชายแดน กล่าวคือ ประเทศไทยนั้นมีชายแดนติดต่อกับหลายประเทศ ได้แก่ พม่า ลาว กัมพูชา ซึ่งหากรวมภาคใต้ก็จะมีประเทศมาเลเซียด้วย ความริเริ่มของรัฐบาลพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นั้นต้องการที่จะพัฒนาเมืองคู่แฝดระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะต้องการเชื่อมโยงกับประเทศจีนตอนใต้ เช่น โครงการพัฒนาพื้นที่ทางส่วนเหนือของจังหวัดเชียงราย รวมถึงเมืองเชียงรุ่งและเมืองคุนหมิง ที่อยู่ในมณฑลยูนนานของประเทศจีนตอนใต้ นอกจากนี้ยังมีอีกโครงการหนึ่ง ซึ่งต้องการเชื่อมโยงบริเวณชายแดน อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก กับเมืองเมียวดี ของพม่า เป็นต้น (ธนิศ โสรรัตน์, 2557)

การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ปรากฏเป็นนโยบายในการดำเนินงานอย่างจริงจังในสมัยการปกครองของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) กล่าวคือ ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2557 คณะกรรมการฯ ได้ให้ความเห็นชอบพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการจัดตั้งเป็นเขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษระยะแรกของไทยใน 5 พื้นที่ชายแดน เพื่อให้สามารถก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างสมบูรณ์ในปี 2558 ซึ่งได้แก่ 1) แม่สอด 2) อรัญประเทศ 3) ตราด 4) มุกดาหาร 5) สะเดา (ด่านศุลกากรสะเดาและปาดังเบซาร์) นโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษของคสช. นั้นมุ่งเน้นการตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศไทย ในการเพิ่มความสามรถในการแข่งขัน เพิ่มการจ้างงานและสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้ประชาชน แก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้ามายังพื้นที่ตอนใน ปัญหาการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมายจากประเทศเพื่อนบ้าน และปัญหาความแออัดบริเวณด่านชายแดน (กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการประชาสัมพันธ์ สำนักโฆษก, 2557)

เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างจริงจัง ที่ประชุม กนพ.ยังได้เห็นชอบหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 4 เรื่อง ได้แก่ 1) สิทธิประโยชน์สำหรับการลงทุน 2) การให้บริการจุดเดียวแบบเบ็ดเสร็จ 3) มาตรการสนับสนุนการใช้แรงงานต่างด้าว และ 4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและด่านศุลกากรในพื้นที่เพื่อให้สามารถรองรับ กิจกรรมในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษและเชื่อมโยงในภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการประชาสัมพันธ์ สำนักโฆษก, 2557)

พร้อมกันนี้ยังได้กำหนดแผนการดำเนินงานและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้ (กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการประชาสัมพันธ์ สำนักโฆษก, 2557)

1. อนุมัติให้ตั้งคณะอนุกรรมการ 3 ชุด เพื่อเสนอแนวทางการดำเนินงานในส่วนที่ได้รับมอบหมายให้ กนพ. พิจารณาภายในเดือนสิงหาคม 2557 ได้แก่

(1) คณะอนุกรรมการด้านสิทธิประโยชน์ ขอบเขตพื้นที่ และศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน เสนอขอบเขตและจัดหาพื้นที่ สิทธิประโยชน์ และแผนพัฒนาระบบบริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน โดยมีปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธาน และ ผอ.สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) และ สศช. เป็นผู้ช่วยเลขาธิการ

(2) คณะอนุกรรมการศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงาน สาธารณสุข และความมั่นคง เสนอแนวทางการจัดระบบการจ้างแรงงานต่างด้าว การพัฒนาฝีมือแรงงาน และแผนการจัดตั้ง One Stop Service แรงงานต่างด้าว โดยมีปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน และกระทรวงแรงงานเป็นฝ่ายเลขาธิการ สศช. เป็นผู้ช่วยเลขาธิการ และ

(3) คณะอนุกรรมการด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านศุลกากรเสนอแผนและลำดับความสำคัญ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน แผนปรับปรุงด้านศุลกากร/ด่านชายแดน และแผนพัฒนา นิคมอุตสาหกรรม โดยมี ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธาน และผอ.สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) เป็นเลขาธิการ กรมศุลกากรและสศช. เป็นผู้ช่วยเลขาธิการ

2. ให้ สศช. ทำการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 5 พื้นที่ (ตุลาคม 2557 – ธันวาคม 2557) ในลักษณะ ก่อน-หลัง ในประเด็นดังนี้ (กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนการประชาสัมพันธ์ สำนักโฆษก, 2557)

(1) ความก้าวหน้าการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(2) ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ

(3) ผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง

(4) ความพึงพอใจของภาคส่วนต่าง ๆ

(5) ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปรับปรุงเพื่อการปฏิบัติเป็นไปอย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ และก่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ ทั้งนี้ เพื่อใช้ประกอบในการพัฒนาและจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษในระยะต่อไปให้มีประสิทธิภาพ

จากโครงการนำร่องเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษทั้ง 5 แห่งนั้น จะพบว่า โครงการที่อำเภอคลองใหญ่ ถือได้ว่าเป็นโครงการที่ชี้ขาด (Critical Project) ถึงความสำเร็จหรือล้มเหลวในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน เนื่องจากเป็นโครงการนำร่องที่มีการโต้เถียงกันถึงความพร้อมและไม่พร้อมในการเป็นโครงการนำร่อง เราจะเห็นได้จากการนำเสนอถึงข้อจำกัดของอำเภอคลองใหญ่ ดังต่อไปนี้ (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, ม.ป.ท.)

1. มูลค่าการค้าในปีงบประมาณพ.ศ.2555 และ 2556 ของอำเภอคลองใหญ่อยู่ในระดับต่ำที่สุดในโครงการนำร่องทั้ง 5 โครงการคือ คลองใหญ่มีมูลค่าการค้าเพียง 23,375 ล้านบาทและ 26,720 ล้านบาทในช่วงเวลาดังกล่าว

2. การกำหนดโครงการนำร่องของอำเภอคลองใหญ่ มีลักษณะค่อนข้างกำหนดจากบนลงล่าง top – down ในกรุงเทพมหานคร โดยภาพธุรกิจเอกชนและภาคประชาสังคมมีโอกาสเข้าร่วม

กำหนดค่อนข้างน้อยจึงทำให้ประชาชนในอำเภอคลองใหญ่ ยังไม่ค่อยรู้เรื่องและมีปัญหาการขนรับนโยบายเกี่ยวกับการประกาศเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

3. การกำหนดฐานะ (Positioning) ของการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษของอำเภอคลองใหญ่ ยังไม่มีความชัดเจน ดังเช่น โครงการนำร่องอื่น ๆ ตัวอย่างของโครงการนำร่องที่อำเภอแม่สอด นั้น ยังกำหนดให้เป็นอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มได้อย่างชัดเจน เป็นต้น

อย่างไรก็ดี แต่เมื่อมองในแง่จุดแข็งและโอกาสก็จะพบว่า โครงการนำร่องของอำเภอคลองใหญ่ มีความสำคัญในการเป็นประตูฝั่งตะวันออกของไทยบนแนว (Southern Coastal Road Corridor/Sub Corridor) และจะเป็นการเชื่อมโยง (Connectivity) ด้วยเส้นทาง R10 หรือ AH123 ระหว่างประเทศไทยกับเขตเศรษฐกิจพิเศษเกาะกง ของกัมพูชา ไปสู่ท่าเรือสีหนุวิลล์ ซึ่งต่อไปจะนำไปสู่เมืองชายฝั่งทะเลประเทศเวียดนามในอนาคต นอกจากนี้โครงการนำร่องอำเภอคลองใหญ่ยังเป็นการเชื่อมกับท่าเรือแหลมฉบังและท่าเรือทวายในประเทศพม่าด้วย ดังนั้น เมื่อทาง กนพ. ได้ตัดสินใจเลือกอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด เป็นโครงการนำร่องการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษแล้ว ต่อมาได้มีกระบวนการกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ไว้ว่า

“ศูนย์กลางการค้าขนส่ง ขนส่งต่อเนื่องระหว่างประเทศ และศูนย์กลางให้บริการการท่องเที่ยวยกระดับภูมิภาค”

1) การเป็นศูนย์สนับสนุนและให้บริการการนำเข้า-ส่งออก (Support Service in Import/Export Process) การเป็นประตูต้อนรับและให้บริการเชื่อมโยงเศรษฐกิจที่สมบูรณ์ จำเป็นต้องมียอดประกอบเพื่อสนับสนุนบทบาท ประกอบด้วย

- ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติเพื่อการส่งออกและนำเข้า
- ศูนย์บริการการเจรจาการค้าระดับนานาชาติ/รับสั่งซื้อสินค้า/ตรวจสอบสินค้าคงคลัง

คลัง

- ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติ
- ที่พักรองรับนักท่องเที่ยว
- ที่อยู่อาศัยรองรับแรงงานและผู้มาประกอบกิจกรรมในพื้นที่
- สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ผลิตได้ภายในกลุ่มจังหวัดให้มากที่สุด

มากที่สุด

- สนับสนุนให้มีระบบการตรวจสอบคุณภาพของพืชและสัตว์ที่ทันสมัย
- มีระบบการนำเข้า-ส่งออก สินค้าตามศุลกากร

2) เป็นศูนย์รวมในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ทั้งระบบการขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ (Logistic Center) จำเป็นต้องมียอดประกอบเพื่อสนับสนุนบทบาท ประกอบด้วย

- Logistic Park (ทางบก/ทางน้ำ)
- logistic center (ศูนย์ให้บริการโลจิสติกส์ทางถนน-ศูนย์ให้บริการโลจิสติกส์

ท่าเรือชายฝั่ง)

- ศูนย์กระจายสินค้าทางบกทางน้ำ
- สถานีขนส่งสินค้า

- คลังสินค้าและพื้นที่สำรองสำหรับขยายกิจกรรมทางธุรกิจด้านคลังสินค้าของ
เอกชน

- จุดพักรถบรรทุกสินค้า
- สถานีซ่อมบำรุง
- ห้องน้ำสาธารณะ/พื้นที่พักผ่อน
- สถานีบริการน้ำมัน
- ศูนย์บริการผ่านแดนรองรับนักท่องเที่ยวและโลจิสติกส์เพื่อรองรับการขยายตัวของ
การขอรับบริการ ณ จุดผ่านแดนทั้งผู้เดินทางและการขนส่งสินค้าในอนาคตต้องพัฒนาพื้นที่อาคารที่
ทำการด่านพรมแดน ซึ่งมีหน่วยงานหลัก คือ กรมศุลกากร และสำนักงานตำรวจคนเข้าเมือง ในส่วน
cargo terminal และหน่วยกักพืชกักสัตว์ที่เป็น Quarantine ของกรมควบคุมโรค กรมวิชาการ
เกษตร กรมปศุสัตว์ และกรมประมงนั้น ด้วยข้อจำกัดทางสภาพภูมิประเทศ จึงจำเป็นต้องใช้พื้นที่
ร่วมกับที่ไม่รู้ด
- ส่วนอำนวยความสะดวกและสนับสนุน
- ส่วนพักอาศัย-สินทนาการ
- พื้นที่ซื้อขายสินค้าชายแดนและลานเทกอง
- การพัฒนาโครงข่ายทางหลวงและการรักษาความปลอดภัยและความคล่องตัวของ
ระบบจราจรในแนวสายทาง

3) การเป็นศูนย์กลางให้บริการการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาค (Tourism Hub) การ
บริหารการท่องเที่ยวเป็นมิตรแบบมืออาชีพเพื่อการสร้างประทับใจ รวมทั้งการจะดึงส่วนแบ่ง
ทางการตลาดของภาคการท่องเที่ยวกับพหุชาจากโอกาสในการเปิด AEC มาในระยะ 5 ปีแรก ด้วยการ
เป็นแหล่งจับจ่ายซื้อสินค้า การท่องเที่ยวสีเขียว+เที่ยววิถีไทย การสร้างสรรค์กิจกรรมทางการ
ท่องเที่ยวด้วย event tourism ที่ใช้จุดขายเป็นฉลากธรรมชาติของพื้นที่ tour for business
relation/ และ MICE ซึ่งจำเป็นต้องมีองค์ประกอบเพื่อสนับสนุนบทบาท ประกอบด้วย

1. พื้นที่อำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่านแดน
  - สิทธิพิเศษ นทท. เครื่องย้ายอาเซียน/ กลุ่มมีบัญชีเดินทางออก VISA
  - ศูนย์ข้อมูลและศูนย์บริการการท่องเที่ยว - เชื่อมโยงการท่องเที่ยว
  - จุดแวะพัก/ห้องน้ำ/จุดชมวิว
2. พื้นที่ธุรกิจการค้าและพื้นที่ shopping แบบปลอดภาษี
3. พื้นที่ท่องเที่ยวนิเวศ - วัฒนธรรม - ประวัติศาสตร์ของพื้นที่
4. ศูนย์ประชุมและสัมมนา
5. ศูนย์ฝึกอบรม
6. โรงแรม/รีสอร์ท/ที่พัก
  - ที่พักชั้นดีแบบ hi class
  - ที่พักแบบ homestay ดั้งเดิม
  - ที่พักรองรับกลุ่ม longstay
7. ศูนย์กลางการกระจายการท่องเที่ยวทางทะเล (Tourism Hub Zone)

8. พื้นที่อนุรักษ์สิ่งที่มีคุณค่า (Preservation Area)

- พื้นที่ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจและประมงชายฝั่ง
- พื้นที่สงวนรักษาเพื่อความปลอดภัยตามแนวชายแดน (Conservation Area)
- พื้นที่สงวนรักษาป่าไม้

9. สถานีขนส่งผู้โดยสาร

10. ทิวทัศน์รองรับแรงงาน

นอกจากยุทธศาสตร์ 3 ด้านหลักดังกล่าวแล้ว การพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในจังหวัดตราด ยังมีบทบาทสนับสนุนอื่นที่เกี่ยวข้องอีกด้วย เช่น

1. การเป็นศูนย์ฝึกอบรมภาษาเพื่อการทำงานระหว่างประเทศ (International Language Training School) เช่น สถาบันการศึกษา/สอนภาษานานาชาติและที่อยู่อาศัยรองรับนักศึกษา

2. งานบริการแรงงานฝีมือระดับนานาชาติ (Skill Labor Development and Service) เช่น ศูนย์ฝึกและอบรม/พัฒนาแรงงานด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

3. งานบริการการแพทย์ระดับนานาชาติ (Medical Hub) เช่น โรงพยาบาล สถานพยาบาล ศูนย์พัฒนาสุขภาพครบวงจร ศูนย์พักฟื้นและพัฒนาการกีฬา โรงแรมรีสอร์ทสุขภาพ และที่อยู่อาศัยรองรับบุคลากรทางการแพทย์และแรงงาน

ดังนั้น เมื่อมีการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่อำเภอคลองใหญ่ตามกลยุทธ์ดังกล่าวมาแล้วมาเป็นเวลาช่วงหนึ่ง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายที่ผ่าน มาของโครงการนำร่องเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด และหลังจาก ประเมินผลดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยจะนำเสนอมาตรการเพิ่มศักยภาพให้โครงการมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน โครงการนำร่องเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของภาคส่วนต่าง ๆ ในพัฒนาจากการดำเนินโครงการนำร่อง เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

3. เพื่อศึกษาผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและ ความมั่นคง จากการดำเนินโครงการนำร่องเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

4. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคที่ผ่านมาในการดำเนินนโยบายโครงการนำร่องเขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษ ในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

5. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไข และมาตรการเพิ่มศักยภาพการในการดำเนินงานตามนโยบาย โครงการนำร่องพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ในเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ให้มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษามาตรการเพิ่มศักยภาพการพัฒนาในเขตเศรษฐกิจพิเศษ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ผู้วิจัยจะนำเสนอขอบเขตในการวิจัยเพื่อให้เห็นเนื้อหาที่ชัดเจน ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตทางเวลา

ในการประเมินผลความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ อำเภอคลองใหญ่นั้น จะพิจารณาช่วงเวลาตั้งแต่เริ่มดำเนินการหลังการประกาศนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 มาจนถึงกลางปี พ.ศ. 2559

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาผลกระทบ (Impact) ในงานวิจัยนี้จะศึกษาผลกระทบในความคิดเห็นของประชาชน (Subjective Impact) และเป็นผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (Future Impact) เนื่องจากระยะเวลาในการดำเนินงานของโครงการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนั้น ยังมีเวลาสั้นเกินไปที่จะส่งผลให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ เช่น การดำเนินงานอยู่ในช่วงของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจเป็นหลัก

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ในด้านนโยบาย คาดว่าผลการวิจัยที่อำเภอคลองใหญ่จะเป็นฐานข้อมูลชี้ขาดในการขยายโครงการนำร่องนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษไปสู่กว้างในระดับประเทศ
2. ในด้านการดำเนินงาน คาดว่าผลการวิจัยสามารถนำเสนอต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ เช่น ศาลากลางหรืออุตสาหกรรมจังหวัด นำไปใช้ในการแก้ไขและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น
3. ในด้านเศรษฐกิจและชุมชน คาดว่าผลการวิจัยจะช่วยนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม นำเสนอต่อผู้ตัดสินใจนโยบาย คือ คณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ
4. ในด้านวิชาการ คาดว่าผลการวิจัยเพิ่มองค์ความรู้ให้นำไปใช้ในการเรียน การสอนและการต่อยอดในกลุ่มวิชาอาเซียนของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

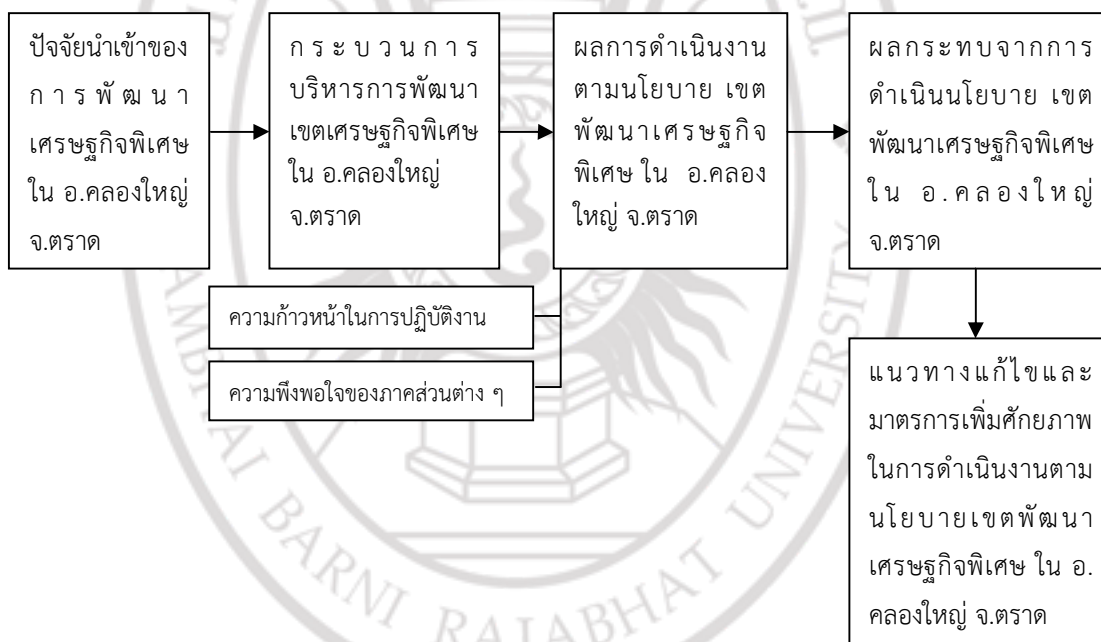
1. ปัจจัยนำเข้า หมายถึง ทรัพยากรการบริหารไม่ว่าจะเป็นบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์รวมถึงทักษะการทำงานที่นำมาใช้ในขับเคลื่อนนโยบายในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ
2. มาตรการเพิ่มศักยภาพ หมายถึง กิจกรรมที่ช่วยสนับสนุน เพื่อเพิ่มความสามารถขององค์กรในการดำเนินนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ
3. กระบวนการบริหารการพัฒนา หมายถึง กิจกรรมในการดำเนินงานเพื่อผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ
4. ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน หมายถึง ผลผลิตเทียบกับเป้าหมายรวมในช่วงเวลาในการดำเนินงานของโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษ

5. ความพึงพอใจของภาคส่วนต่างๆ หมายถึง ความรู้สึกในเชิงบวกและเชิงลบของคนในภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคมและภาคชุมชนที่มีต่อนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

6. เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ หมายความว่า บริเวณพื้นที่ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษซึ่งรัฐจะสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างการพัฒนาระบบการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จที่สอดคล้องกับระบบ ASEAN Single Window และการดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

7. การให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ หมายความว่า การที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคมอบอำนาจในการสั่ง อนุญาต อนุมัติ ปฏิบัติราชการหรือดำเนินการอื่นใดตามกฎหมาย กฎระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการค้าเสรีภายในกรอบอาเซียน

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

กรอบแนวความคิดในการวิจัยเรื่องมาตรการเพิ่มศักยภาพการพัฒนาในเขตเศรษฐกิจพิเศษอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด จะใช้แนวคิดการวิเคราะห์ระบบ (Systems Analysis) มาประยุกต์ใช้ในการศึกษา กล่าวคือ ในเรื่องปัจจัยนำเข้าของการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษใน อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ได้แก่ ทรัพยากรในการบริหารการพัฒนา เช่น งบประมาณ บุคลากร ข้อมูลความรู้ เป็นต้น ทรัพยากรที่เป็นปัจจัยนำเข้ดังกล่าว ส่วนกระบวนการบริหารการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ใน อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดในที่นี่จะครอบคลุมถึงการแปลงนโยบายสู่กลยุทธ์และโครงการในพื้นที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบในการดำเนินนโยบาย บทบาทการนำในการขับเคลื่อนและการประเมินผลการดำเนินงาน ส่วนผลการดำเนินงานตามนโยบาย เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จะพิจารณาถึงผลในแง่

ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน เมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ และในแง่ความพึงพอใจของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เข้ามาร่วมในการพัฒนา นอกจากนี้ จากการดำเนินนโยบายอาจส่งผลในเชิงที่เป็นผลกระทบ (Impact) ที่เป็นผลลัพธ์ (Outcome) ที่ตามมาจากผลผลิต (Output) ซึ่งในที่นี่จะพิจารณาผลกระทบในมิติที่เป็นความคิดเห็นของประชาชน (Subjective Impact) และผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (Future Impact)

จากการประเมินผลทั้งในด้านการนำนโยบายไปปฏิบัติ ความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานและความพึงพอใจของภาคส่วนต่าง ๆ จะเป็นฐานข้อมูลในการแสวงหาแนวทางและมาตรการในการเพิ่มศักยภาพ ในการดำเนินงานตามนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี